

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Θετικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	86 Ε06	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέματα Ιστορίας της Ιατρικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά αποτελέσματα
<p>Το μάθημα αυτό έχει σκοπό να καταδείξει όχι μόνο την ιστορική εξέλιξη των ιατρικών θεωριών, μεθόδων και πρακτικών (από την προϊστορική εποχή έως τον Ιπποκράτη και τον Γαληνό και από τον Μεσαίωνα και την Αναγέννηση έως τη σύγχρονη Ιατρική), αλλά και να προσεγγίσει επιστημολογικά την Ιατρική ως μία κατεξοχήν πρακτική επιστήμη.</p> <p>Συγκεκριμένα</p> <ul style="list-style-type: none"> -σκοπός του μαθήματος είναι να αφηγηθεί μέσα από πλούσιο οπτικό και άλλο ψηφιακό υλικό την ιστορία των πλέον χαρακτηριστικών θεμάτων και τόπων στην διαχρονική μελέτη της Ιατρικής και να θέσει ερωτήματα σχετικά με την φύση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της έρευνας , της μεθοδολογίας και των πρακτικών εφαρμογών της. -στόχος του μαθήματος είναι επίσης να τονίσει το διεπιστημονικά αναγκαίο υπόβαθρο των πηγών της Ιστορίας της Ιατρικής, και να περιγράψει διεξοδικά το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο, εντός του οποίου αναδύθηκαν οι εκάστοτε πρακτικές της . -τέλος το μάθημα αυτό φιλοδοξεί να διερευνήσει την επιστημονικότητα ή μη ορισμένων αρχαίων ιατρικών θεωριών, εφαρμόζοντας κριτήρια από την Θεωρία της επιστήμης (π.χ. λογική δομή και εμπειρικό περιεχόμενο), και να υπογραμμίσει τις ανακαλύψεις εκείνες, που οριοθετούν μικρές ή μεγάλες επιστημονικές και τεχνολογικές ιατρικές επαναστάσεις. <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση - παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες</p> <ul style="list-style-type: none"> -θα έχουν αποκτήσει μία ευρεία γνώση για το περιεχόμενο της Ιστορίας της Ιατρικής και τον διεπιστημονικό χαρακτήρα της έρευνας που την αφορά. -θα έχουν κατανοήσει την σημασία του πολιτισμικού, θρησκευτικού και κοινωνικού πλαισίου, που επηρέασαν την εξέλιξη των θεωρητικών σχημάτων, μεθόδων και πρακτικών της. -θα έχουν οπτική εμπειρία από σημαντικά ιστορικά και αρχαιολογικά ευρήματα, καθώς και από έργα τέχνης , που σχετίζονται με απεικονίσεις, μαρτυρίες, εργαλεία και τεχνικές της αρχαίας και νεώτερης Ιατρικής.

-θα έχουν γνωρίσει τις πηγές και τα πρωτότυπα κείμενα από διάφορες ιστορικές περιόδους και ειδικά αυτά από το CORPUS HIPPOKRATICUM και το CORPUS GALENICUM.

- τέλος θα είναι σε θέση να εμβαθύνουν σε θέματα δικού τους ενδιαφέροντος για μελλοντική έρευνα πάνω στην Ιστορία, την Κοινωνιολογία αλλά και την Επιστημολογία της Ιατρικής.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή: Τί είδους επιστήμη είναι η Ιατρική γενικά και η Αρχαία Ιατρική ειδικότερα. Τί σημαίνει ο όρος «Πρακτική επιστήμη» και ποιά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.
2. Η Ιστορία της Ιατρικής και η διεπιστημονική έρευνα που την αφορά. Διαχείριση ψηφιακών αρχείων.
3. Η Προϊστορική Ιατρική των πρώτων πολιτισμών (Αίγυπτος-Βαβυλωνία -Ινδία -Κίνα).
4. Ο Ελλαδικός χώρος και η προϊστορική Ιατρική (Μινωική, Μυκηναϊκή, Ομηρική, Μυθολογική, Ιερατική Ιατρική).
5. Ο Ιπποκράτης . Προσωκρατική Φιλοσοφία και Ιατρική επιστήμη.
6. Η λογική δομή της ιπποκρατικής Θεωρίας των Χυμών και το εμπειρικό της περιεχόμενο. Αιτιολογία- Διάγνωση-Πρόγνωση-Θεραπεία-Διαιτητική.
7. Το corpus Hippocraticum. Τα γνήσια Ιπποκρατικά κείμενα, ο Όρκος του Ιπποκράτη. Ιατρική Ηθική και Δεοντολογία.
8. Η ρωμαϊκή Ιατρική. Γαληνός: Παράδοση, Πείραμα και Ανατομία.
9. Από τον Ιπποκράτη και τον Γαληνό : το μεγάλο Παράδειγμα της Κανονικής επιστήμης στην Ιατρική.
10. Η Ιατρική στον Μεσαίωνα (Βυζάντιο-Ισλάμ-Δυτική Ευρώπη). Παράδοση, Θρησκεία, Πανδημία. Τα πρώτα Νοσοκομεία και Πανεπιστήμια.
11. Από την Αναγέννηση μέχρι και τον 18^ο αιώνα. Αποικιακός χρυσός και αποικιακός θάνατος. Οι μεγάλες ανακαλύψεις. Μικροσκόπιο, Ιατροφυσική και Ιατροχημεία. Ο Διαφωτισμός και η Ιατρική στην Ιταλία, Βρετανία, Ισπανία και τουρκοκρατούμενη Ελλάδα.
12. Η ανάδυση της σύγχρονης Ιατρικής τον 19^ο αιώνα . Διεπιστημονική Έρευνα, τεχνολογική πρόοδος και ιατρική επανάσταση. Οι μεγάλες ιατρικές Σχολές και οι νέες συμβολές τους. Κυτταροπαθολογία, Μικροβιολογία, Βακτηριολογία, Νευρολογία, Ανοσολογία, Χημειοθεραπεία, Νοσηλευτική, και Αναισθησιολογία.
13. Ο 20^{ος} -21^{ος} αιώνας: Το χρονικό των μεγάλων ανακαλύψεων στην Ιατρική. (Αιματολογία, Αγγειοχειρουργική, Ενδοκρινολογία, Φαρμακολογία, διαγνωστική και επεμβατική Τεχνολογία, Γενετική , Νευροεπιστήμες, Μοριακή Βιολογία, Πληροφορική κ.α.). Ανθρωπιστικές επιπτώσεις και νέα Ηθική. Μοντέρνες τάσεις για ολιστική-εναλλακτική Ιατρική, Ομοιοπαθητική, Μακροβιοτική, Αγιουβέδα κ.α.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ & ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Προβολή εικόνων και κειμένων με παρουσίαση υλικού από ιστοσελίδες Πανεπιστημίων, Μουσείων και Αρχείων με χρήση ψηφιακής τεχνολογίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Διαλέξεις	39
	8 ασκήσεις	32
	Συγγραφή εργασίας	66
	Σύνολο μαθήματος	137
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (με σειρά προτεραιότητας*)

-Λασκαράτος, Ι. , <i>Ιστορία της Ιατρικής</i> , Εκδ. Π.Χ. Πασχαλίδη 2012, Β'επανεκδ., (A' BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2004), Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 13257057.
-Ευτυχιάδης, Α., <i>Αρχές Φιλοσοφίας και Ιστορίας της Ιατρικής</i> , ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ, 2001). Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 661 .
-Pickover, C., <i>Το βιβλίο της Ιατρικής. Από τους Μάγους-Γιατρούς έως τους Ρομποτικούς Χειρουργούς</i> , 250 ορόσημα στην Ιστορία της Ιατρικής, Επιστ. Εκδ. Παρισιάνου Α.Ε., Αθήνα 2012.
-Lloyd, G.E.R., <i>Αρχαία Ελληνική Επιστήμη. Μέθοδοι και προβλήματα</i> , εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1996.
-Lichtenthaeler, Ch., <i>Geschichte der Medizin</i> , Deutscher Aerzte Verlag, Koeln-Loevenich 1982.
-Wieland, W., <i>Diagnose. Ueberlegungen zur Medizintheorie</i> , Walter de Gruyter, Berlin und New York 1975.
-Fleck, L., <i>Entstehung und Entwicklung einer wissenschaftlichen Tatsache</i> , STW 312.
-Eleftheriadis, Anastassia., <i>Die Struktur der hippokratischen Theorie der Medizin. Logischer Aufbau und dynamische Entwicklung der Humoralpathologie</i> , Peter Lang Verlag, XX330, Frankfurt am Main-Bern-New York-Paris 1991.
*)Συμπληρωματική και πιο εξειδικευμένη βιβλιογραφία θα αναρτάται στην Ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.